

หมวด ๑๐
การยกคำขอ การยกเลิก การแก้ไข และเพิกถอนการอนุญาต

ส่วนที่ ๑
การยกคำขอ

มาตรา ๑๖๕ อธิบดีมีอำนาจสั่งยกคำขออักษรยานบัตรผู้กขาดสำราจแร่หรือคำขออักษรยานบัตรพิเศษได้ เมื่อผู้ยื่นคำขอ

- (๑) ขาดนัดในการนำรังวัคโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๒) ละเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งให้ดำเนินการตามความจำเป็นเพื่อออกอักษรยานบัตรผู้กขาดสำราจแร่หรืออักษรยานบัตรพิเศษ
- (๓) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวด ๔ หรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำ เช่นว่าด้วย

มาตรา ๑๖๖ อธิบดี หรือเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ มีอำนาจสั่งยกคำขอประทานบัตรได้ เมื่อผู้ยื่นคำขอ

- (๑) ขาดนัดในการนำรังวัคโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๒) ละเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งให้ดำเนินการตามความจำเป็นเพื่อออกประทานบัตร
- (๓) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวด ๕ หรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำ เช่นว่าด้วย
- (๔) เมื่อปรากฏว่าแร่ชนิดที่ประสงค์จะเปิดการท่าเหมืองในเขตคำขอมีไม่เพียงพอที่จะเปิดการท่าเหมืองได้

ส่วนที่ ๒
การยกเลิก การแก้ไข และเพิกถอนการอนุญาต

มาตรา ๑๖๖ เมื่อได้มีการอนุญาตโดยการออกอักษรยานบัตรผู้กขาดสำราจแร่ อักษรยานบัตรพิเศษ ประทานบัตร หรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว และผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวไม่มารับภายในสามสิบวัน นับแต่ได้รับแจ้งโดยไม่มีเหตุอันควร ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตยกเลิกการอนุญาตนั้นเสียได้

มาตรา ๑๖๗ เมื่อปรากฏในภายหลังว่าได้ออกอักษรยานบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ผู้ใดโดยคลาดเคลื่อนหรือสำคัญผิดในข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ให้ผู้ออกอักษรยานบัตร ผู้ออกประทานบัตร หรือผู้ออกใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจเรียกอักษรยานบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตนั้นมาแก้ไขให้ถูกต้องหรือเพิกถอนเสียได้

ในกรณีที่มีการแก้ไขหรือเพิกถอนการอนุญาตตามวาระคนี้ ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประจำบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตจะเรียกร้องค่าเสียหายได้ ๆ จากการแก้ไขหรือเพิกถอนนั้นไม่ได้

เพื่อประโยชน์แก่การอันเป็นสาธารณูปโภค การป้องกันประเทศ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่นของรัฐ ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณารัฐมนตรีมีอำนาจเรียกอาชญาบัตรผู้กชาติสำรวจและตรวจเชิงความเสียหายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ความเสียหายต้องไม่รวมถึงมูลค่าของแร่ที่ยังไม่ได้นำเข้ามาจากการทำเหมือง

มาตรา ๑๖๘ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องชำระหนี้ตามพระราชบัญญัตินี้เข้ามาในช่วงหนึ่ง เมื่อเจ้าหน้าที่งานอุตสาหกรรมแล้วประจำท้องที่หรือเจ้าหน้าที่งานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ได้บอกกล่าวเป็นหนังสือให้ชำระแล้ว และไม่ชำระภายในเก้าสิบวันนับแต่วันรับคำบอกกล่าว ให้ผู้ออกอาชญาบัตร ผู้ออกประจำบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจในการสั่งเพิกถอนอาชญาบัตร ประจำบัตร หรือใบอนุญาตนั้นเสียได้

มาตรา ๑๖๙ เมื่อปรากฏว่าผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประจำบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตร ประจำบัตร ใบอนุญาต หรือดำเนินการใดที่อาจก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนร้าย ความเสียหาย หรืออันตรายที่มีผลกระทบต่อบุคคล สัตว์ ที่ดิน ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อมให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นรับจับการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนหรือสั่งให้แก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมสมกัยในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่เห็นสมควร ผู้มีอำนาจจดหมายหรือออกใบอนุญาตอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจผูกมัดประทับตราบนตราเครื่องมือ เครื่องใช้ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ เพื่อมิให้ทำงานได้ในระหว่างการปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวาระคนี้

มาตรา ๑๗๐ ในกรณีที่ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประจำบัตร ผู้รับใบอนุญาตแต่ง罵 หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรมจะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๖๙ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้อธิบดี ผู้ออกอาชญาบัตร ผู้ออกประจำบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดประกอบกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวและให้ปรับปรุงแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมสมกัยในระยะเวลาที่กำหนด

ถ้าผู้ประกอบกิจการตามวาระคนี้ได้ปรับปรุงแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ผู้ออกคำสั่งตามวาระคนี้สั่งให้ประกอบกิจการนั้นต่อไปได้

ถ้าผู้ประกอบกิจการตามวาระคนี้ ไม่ปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือการประกอบกิจการนั้นอาจทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษอย่างรุนแรงอันเป็นเหตุให้เป็นอันตรายแก่ชีวิต สุขภาพ ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อมโดยไม่อาจแก้ไขได้ ให้อธิบดี ผู้ออกอาชญาบัตร ผู้ออกประจำบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งเพิกถอนอาชญาบัตร ประจำบัตร หรือใบอนุญาต โดยแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ถูกเพิกถอน

หมวด ๑๑
ค่าภาคหลวงแร่ ค่าธรรมเนียม และเงินบำรุงพิเศษ

มาตรา ๑๓๑ ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย ผู้แจ้งการร่อนแร่ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบโภทกรรม หรือผู้รับใบอนุญาตครอบครองแร่ ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ ดังต่อไปนี้

- (๑) แร่ที่กำหนดไว้ในประทานบัตร รวมถึงแร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการทำเหมือง
- (๒) แร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการแต่งแร่ หรือตะกรันที่มีแร่ชนิดอื่นเจือปนอยู่เกินปริมาณที่อธิบดีกำหนด ซึ่งยังมิได้ชำระค่าภาคหลวงแร่
- (๓) แร่ที่ได้จากการขุดหาแร่รายย่อยหรือการร่อนแร่
- (๔) แร่ที่ได้รับอนุญาตให้ครอบครองตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง ซึ่งแร่นั้นยังมิได้ชำระค่าภาคหลวงแร่
- (๕) การซื้อแร่ที่ตกเป็นของแผ่นดิน หากปรากฏว่าแร่นั้นยังมิได้ชำระค่าภาคหลวงแร่

มาตรา ๑๓๒ อัตราค่าภาคหลวงแร่ให้เรียกเก็บได้ไม่เกินร้อยละสามสิบของราคากลางแร่ พิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ราคาตลาดแร่และชนิดให้เป็นตามที่อธิบดีกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดราคากลางแร่ รวมทั้งการตรวจสอบและการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในกรณีที่ยังไม่สามารถประเมินค่าภาคหลวงแร่ได้จนกว่าจะแจ้งได้หรือประกอบโภทกรรมแล้วเสร็จ ต้องกำหนดให้มีการวางแผนหลักประกันการชำระค่าภาคหลวงแร่ตามจำนวนที่เหมาะสมสมด้วย

มาตรา ๑๓๓ ในกรณีผู้มีหน้าที่ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่ชำระค่าภาคหลวงแร่ หรือชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่ครบถ้วน หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าการชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่ถูกต้อง ให้อธิบดี มีหนังสือเรียกให้ผู้นั้นมาชี้แจงโดยกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เพื่อนำหลักฐานการชำระค่าภาคหลวงแร่มาแสดง หากพบว่าไม่มีหลักฐานการชำระค่าภาคหลวงแร่หรือหลักฐานที่นำมาแสดงนั้น ยังไม่อาจรับฟังได้ว่ามีการชำระค่าภาคหลวงแร่ถูกต้องครบถ้วนแล้ว หรือผู้นั้นมีมาชี้แจงภายในการกำหนดเวลา ดังกล่าว ให้อธิบดีแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินค่าภาคหลวงแร่ เพื่อประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ ในกรณีดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

เมื่อคณะกรรมการประเมินค่าภาคหลวงแร่ได้ประเมินว่าให้ชำระค่าภาคหลวงแร่เป็นจำนวนเท่าใด หรือให้ชำระค่าภาคหลวงแร่เพิ่มเป็นจำนวนเท่าใด ให้ผู้ถูกประเมินชำระภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการประเมินเป็นหนังสือ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้นั้นจะต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ ทั้งหมดหรือค่าภาคหลวงแร่ส่วนที่ยังขาด แล้วแต่กรณี พร้อมเงินเพิ่มสองเท่าของค่าภาคหลวงแร่ส่วนที่ขาดนั้น

มาตรา ๑๓๔ ผู้ขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเสียค่าธรรมเนียมพร้อมกับการยื่นคำขอ และต้องออกค่าใช้จ่ายหรือวางแผนเงินล่วงหน้าเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดดำเนินงานตามความจำเป็นอันควรแก่ กรณีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีการสั่งยกคำขอ หรือไม่อนุญาตตามคำขอ หรือผู้ยื่นคำขอได้ถอนคำขอ ให้คืนค่าใช้จ่ายหรือเงินล่วงหน้าที่ยังไม่ได้จ่ายสำหรับกิจกรรมนั้นแก่ผู้ยื่นคำขอตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๓๕ การสำรวจและตามอาชญาบัตรมุกขาดสำรวจและหรืออาชญาบัตรพิเศษ
ต้องเสียค่าสิทธิการสำรวจในอัตราภาระหน้าตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในการนี้อาชญาบัตรมุกขาดสำรวจและหรืออาชญาบัตรพิเศษสิบสี่เดือนถ้วนอายุที่กำหนด
ผู้ถืออาชญาบัตรไม่มีสิทธิขอคืนค่าสิทธิการสำรวจและที่ตนได้ชำระแล้ว

ในการนี้ที่ผู้ถืออาชญาบัตรไม่ชำระค่าสิทธิการสำรวจให้ถูกต้องครบถ้วน เมื่อเจ้าหน้าที่งาน
อุตสาหกรรมและประจำท้องที่ได้นอกกล่าวเป็นหนังสือแล้ว และไม่ชำระภายในหกสิบวันนับแต่วันรับคำบัญชีกล่าว
ให้ผู้ออกอาชญาบัตรมีอำนาจสั่งเพิกถอนอาชญาบัตรนั้นเสียได้

**มาตรา ๑๓๖ ผู้ถือประทานบัตรต้องเสียเงินบำรุงพิเศษในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของ
ค่าภาคหลวงและที่ผลิตได้จากประทานบัตรนั้น**

เงินบำรุงพิเศษตามวรรคหนึ่งให้ใช้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาห้องถ่าย การศึกษาวิจัยด้านและการปรับสภาพที่ที่ผ่านการทำเหมืองแล้วตามหลักภูมิสถาปัตย์ และการป้องกันและปราบปรามการกระทำ
ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

อัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกเก็บ รวมตลอดทั้งการจัดสรรเงินบำรุงพิเศษ
ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในการนี้ที่มีความจำเป็นในทางเศรษฐกิจ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดให้แร่ชนิดใด
ได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นการเรียกเก็บเงินบำรุงพิเศษตามระยะเวลาที่เห็นสมควรได้

หมวด ๑๒ การพัฒนาและการส่งเสริม

มาตรา ๑๓๗ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมการประกอบกิจกรรมตามพระราชบัญญัตินี้
รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและอาจออกกฎหมายระหว่างประเทศหรือลดค่าธรรมเนียม รวมทั้งกำหนด
หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียมในเรื่องดังกล่าวในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม
ที่ประกอบกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมสูงกว่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

(๒) เหตุภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรืออุบัติภัย

(๓) เหตุอื่นอันสมควร

มาตรา ๑๓๘ หากปรากฏว่าที่ใดบ่าจะมีเรื่องราวใดที่จะพัฒนาเป็นแหล่งแร่
เพื่อการทำเหมือง รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและอาจให้การอุดหนุนและสนับสนุนและดำเนินการ
จัดทำเอกสารที่จำเป็นในการขอประทานบัตร และจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
สำหรับที่นั้นเพื่อขอความเห็นชอบตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
ก่อนออกประทานบัตรให้ทำเหมืองในที่นั้นที่ดังกล่าว

ในการดำเนินการตามวาระหนึ่ง หากปรากฏว่าพื้นที่นั้นมีผู้อื่นค้ำข้ออาชญาบัตรหรือค้ำขอประทานบัตรอยู่แล้ว ให้นำบทัญญัติมาตรา ๒๑ วรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระบวนการสิ่งแวดล้อมสำหรับพื้นที่นั้นได้รับความเห็นชอบแล้ว ตามวาระหนึ่ง ในการออกประทานบัตรกรณีอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่อาจนำพื้นที่นั้นออกประมูลโดยให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประกาศกำหนดค่าตามมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม หัวนี้ ให้ผู้ออกประทานบัตรพิจารณาให้ผู้ประกอบการตามมาตรา ๑๓๗ (๑) มีสิทธิได้รับการคัดเลือกก่อน

ผู้ชนะการประมูลตามวาระสามดังปัจจุบันตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระบวนการสิ่งแวดล้อม และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประทานบัตร และต้องชำระค่าใช้จ่ายที่กรณีอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ดำเนินการไปตามวาระหนึ่งทั้งหมดในวันที่ได้รับประทานบัตร

หมวด ๑๓ ความรับผิดทางแพ่ง

มาตรา ๑๓๙ ผู้ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสื่อมใหม่ทดแทนหรือค่าเสียหายที่เกิดจากการประกอบกิจการของตนต่อความเสียหายหรือความเดือดร้อนร้าค่าญอันเกิดขึ้นแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

ในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นในเขตที่ได้รับอนุญาต ให้สันนิษฐานไปว่าความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการกระทำของผู้ได้รับอนุญาตรายนั้น

มาตรา ๑๔๐ ผู้ใดทำเหมืองโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือผู้ถือประทานบัตรรายได้ทำเหมืองอ่อนกอกเชิงประทานบัตร หรือผู้ถือประทานบัตรรายได้ทำเหมืองในเขตประทานบัตรแต่เป็นพื้นที่ท้ามทำเหมืองตามมาตรา ๖๘ (๑) หรือตามกฎหมายอื่น นอกจากจะต้องรับผิดทางอาญาแล้ว จะต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐดังแต่สองเท่าแต่ไม่เกินสามเท่าของมูลค่าแร่ที่ได้จากการทำเหมืองในบริเวณดังกล่าวด้วย

การกำหนดค่าเสียหายตามวาระหนึ่ง ให้ศาลคำนึงถึงพิจารณ์และเจตนาของผู้ทำเหมือง หรือผู้ถือประทานบัตร แล้วแต่กรณี ในกรณีผู้คนภูมายหรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขในประทานบัตร

มูลค่าแร่ตามวาระหนึ่งให้ถือตามราคากลางแร่ที่อธิบดีประกาศใช้ในวันที่มีการกระทำตามวาระหนึ่ง

มาตรา ๑๔๑ ผู้อื่นค้ำข้ออาชญาบัตรหรือค้ำขอประทานบัตรที่ถูกจ้างมาตามมาตรา ๒๑ วรรคห้า หรือมาตรา ๑๓๘ วรรคสอง มีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหายได้ หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นค่าเสียหายที่แท้จริงซึ่งเกิดจากการดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับค้ำข้อนั้น

ให้กรณีอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จ่ายเงินค่าทดแทนตามวาระหนึ่งจากเงินที่ได้จากการประมูลตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๑๓๘ แล้วแต่กรณี แต่หัวนี้ ค่าทดแทนต้องไม่รวมถึงมูลค่าของแร่ซึ่งยังไม่ได้นำเข้ามาจากการทำเหมือง

มาตรา ๑๔๒ นอกจากความรับผิดชอบมาตรา ๑๓๙ ศาลเมืองอาจกำหนดค่าสินใหม่ทดแทนเพื่อการลงโทษ ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายที่อัจฉริยะเป็นผลเนื่องมาจากความเสียหายต่อร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัยของผู้เสียหาย และหากผู้เสียหายถึงแก่ความตาย สามี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของบุคคลนั้นซึ่งจะได้รับค่าเสียหายสำหรับความเสียหายที่อัจฉริยะได้

(๒) หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเหมือนแร่โดยรู้อยู่แล้วว่าการประกอบกิจการเหมือนแร่นั้นไม่ปลอดภัย หรือมิได้รู้เห็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือมิรู้ว่าการประกอบกิจการเหมือนแร่ในมีปลอดภัยภายหลังจากการทำแร่นั้นแล้วไม่ดำเนินการใด ๆ ตามสมควร เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย ให้ศาลเมืองอาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการจ่ายค่าสินใหม่ทดแทนเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าสินใหม่ทดแทนที่แท้จริงที่ศาลมีกำหนดให้ตามที่ศาลมีกำหนด แต่ไม่เกินสองเท่าของค่าสินใหม่ทดแทนที่แท้จริงนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงพฤติกรรมผู้กระทำการดัง ๆ เช่น ความร้ายแรงของความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ การที่ผู้ประกอบกิจการรู้ถึงความไม่ปลอดภัยของการประกอบกิจการ ระยะเวลาที่ผู้ประกอบกิจการปกปิดความไม่ปลอดภัยของการประกอบกิจการของผู้ประกอบกิจการเมื่อทราบว่าการประกอบกิจการทำเหมือนแร่นั้นไม่ปลอดภัย ผลประโยชน์ที่ผู้ประกอบกิจการได้รับ สถานะทางการเงินของผู้ประกอบกิจการ การที่ผู้ประกอบกิจการได้บรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนการที่ผู้เสียหายมีส่วนในการก่อให้เกิดความเสียหายด้วย

หมวด ๑๕ การควบคุมและการตรวจสอบ

ส่วนที่ ๑ หนังสือแจ้งหน้าที่

มาตรา ๑๕๑ ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หนังสือแจ้งหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเขตเหมืองแร่ เขตประกอบธุรกิจแร่ เขตแต่งแร่ เขตโภคกรรม เขตชุดห้ามรายย่อย หรือเขตที่มีการร่อนแร่ เพื่อตรวจสอบการประกอบกิจการตั้งกล่าวไว้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่ตั้งกล่าว

(๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตร ผู้ชุดห้ามรายย่อย ผู้ประกอบกิจการร่อนแร่ ผู้ประกอบธุรกิจแร่ ผู้รับใบอนุญาตแห่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโภคกรรม ระจับการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืน หรือแก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสม หรือจัดการป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจาก การประกอบกิจการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๓) นำแร่ในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบวิเคราะห์

(๔) ยึดหรืออายัดแร่หรือทรัพย์สินได้ตามมาตรา ๑๕๔

เมื่อได้เข้าไปและทำการตรวจสอบตาม (๑) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลาถัดไปหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

มาตรา ๑๕๔ ในการนี้ที่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา ๑๕๓ (๒) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่ออธิบดี ผู้ออกอาชญาบัตร ผู้ออกประทานบัตร หรือผู้ออกใบอนุญาต เพื่อพิจารณาหากใช้นี้หรือเพิกถอนอาชญาบัตร ประทานบัตร ในอนุญาต หรือระงับการประกอบกิจการต่อไป

มาตรา ๑๕๕ ในการปฏิบัติน้ำที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๕๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำการความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๕๗ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดง บัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๖ การดำเนินการเกี่ยวกับของกลางและเงินค้างจ่าย

มาตรา ๑๕๘ บรรดาแปรที่มีไว้เนื่องในการกระทำความผิด และเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มานหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า ได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาด ไม่ฟ้องคดี หรือสิทธิน้ำคดีอาญาไม้ฟ้องระงับ หรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นของ ผู้กระทำการความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำการความผิดหรือไม่ และเมื่อได้มีการฟ้องคดี ให้นำความในมาตรา ๑๗๔ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับ

ในการยึดหรืออายัดเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผูกมัด ประทับตรา จัดทำบัญชี และฐานข้อมูลของผู้กระทำการความผิด และเก็บรักษาไว้ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

ในการนี้ที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือสิทธิน้ำคดีอาญาไม้ฟ้องระงับ หรือศาลไม่พิพากษาให้รับ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับทรัพย์สินคืนภายในกำหนดเวลาเดือนนับแต่วันทราบ หรือถ้าได้ว่าได้ทราบ คำสั่ง ให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้มีสิทธิขอรับทรัพย์สินนั้นคืนจากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจยึดไว้ ให้ทรัพย์สินนั้น ตกเป็นของแผ่นดิน ทั้งนี้ เว้นแต่อธิบดีจะใช้อำนาจประกาศหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้แสดงหลักฐาน เพื่อขอรับทรัพย์สินคืนภายในสามสิบวัน หากพ้นกำหนดดังกล่าวและไม่มีผู้ได้มาขอรับทรัพย์สินคืน ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน และให้นำมาตรา ๑๕๐ มาใช้บังคับเกี่ยวกับวิธีการประกาศหาตัวเจ้าของ หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินและวิธีการขอรับทรัพย์สินคืนโดยอนุโญติ

ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่พ้องคดี หรือสิทธิอันมีค่าต้องรับ หรือศาลไม่พิพากษาให้รับและไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าว ให้เริ่มนับระยะเวลาตามวาระสามตั้งแต่วันที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่พ้องคดี หรือสิทธิอันมีค่าต้องรับ หรือวันที่คاضิพากษานัดที่สุด หรือวันที่อธิบดีได้ออกประกาศ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๙ ในการนี้ทรัพย์สินถูกยึดไว้ตามมาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง มิใช่เป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุบันต์อธิบดีคืนทรัพย์สินหรือเงินแล้วแต่กรณี ให้แก่เจ้าของก่อนถึงกำหนดมาตรา ๑๔๘ วรรคสามได้ ในการนี้ตั้งต่อไปนี้

(๑) เมื่อทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพาหนะลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึด หรือ

(๒) เมื่อผู้กระทำความผิดหรือผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดให้ทรัพย์สินนั้นมาจากการกระทำความผิดทางอาญา

ในการดำเนินการคืนทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง อาจมีการกำหนดเงื่อนไขในการคืน และการตรวจสอบเพื่อป้องกันมิให้มีการนำทรัพย์สินนั้นกลับไปใช้ในการกระทำความผิดอีก ทั้งนี้ ตามระเบียบ ที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๕๐ ในการนี้มีการยึดของกลางที่ต้องสงสัยในการกระทำความผิดโดยไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ยึดส่งมอบของกลางให้แก่เจ้าพนักงานอุทสาหกรรมและประจำท้องที่หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีกำหนดเพื่อเก็บรักษาไว้ และให้อธิบดีมีอำนาจประกาศหาตัวเจ้าของ หรือผู้ครอบครองเพื่อให้บุคคลดังกล่าวไปแสดงหลักฐานเพื่อขอรับของกลางคืน

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ปฏิประกาศไว้ที่สำนักงานเจ้าหน้าที่งานอุทสาหกรรมและประจำท้องที่ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการยึดของกลางนั้น และประกาศในระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อประเภทอื่นอย่างน้อยสองวันต่อ กัน

เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีสิทธิขอรับของกลางคืนจากเจ้าพนักงานอุทสาหกรรมและประจำท้องที่หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีระบุไว้ในประกาศ ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศตามวรรคหนึ่ง

ในการนี้ที่ไม่มีผู้ได้แสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองเพื่อขอรับของกลางคืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ของกลางนั้นตกเป็นของแผ่นดิน แต่ถ้ามีบุคคลได้แสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองและขอรับของกลางคืนภายในกำหนดเวลา ให้อธิบดีดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ในการนี้ปรากฏว่าผู้ที่แสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองตามวรรคหนึ่ง เป็นบุคคล ที่พนักงานอัยการได้พิจารณาแล้วและมีคำสั่งเด็ดขาดไม่พ้องคดี หรือเป็นบุคคลที่ปรากฏหลักฐานในขณะ สอนสวนแล้วว่ามิใช่เป็นผู้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดหรือมิใช่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้อธิบดี มีหนังสือแจ้งให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการใช้สิทธิท่องร้องค์ศาลเพื่อขอรับของกลางคืนภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากอธิบดี หากมิได้ใช้สิทธิท่องร้องค์ต่อศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่า บุคคลนั้นมิใช่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๑๕๑ ถ้าทรัพย์สินและของกลางที่ยืดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๑๔๙ หรือมาตรา ๑๕๐ จะเป็นการเสียเงินค่าใช้จ่ายหรือสูญเสีย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าของทรัพย์สิน หรือมีเหตุอื่นอันสมควร อันดีอาจคำแนะนำในการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดการขายทรัพย์สินหรือของกลางก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๔๙ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๕๐ วรรคสาม แล้วแต่กรณี เมื่อได้เงินเป็นสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนทรัพย์สินหรือของกลางนั้น หรือ

(๒) ถ้าการนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยืดหรืออายัดไว้ไปใช้ประโยชน์จะเป็นการบรรเทาความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา ให้นำทรัพย์สินหรือของกลางนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ก่อนที่จะสั่งคำแนะนำตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีประกาศตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายทราบ และให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิยื่นคำร้องขอรับทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวไปเก็บรักษาด้วยตนเอง ได้ภายในระยะเวลาที่หนังสานเจ้าหน้าที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่เริ่มประกาศ และถ้า เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายทำสัญญาไว้กับกรมอุดสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ว่าจะ เก็บรักษาทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด ให้อธิบดีมอบทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายเป็น ผู้เก็บรักษาไว้ แต่ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายนำทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าว ไปใช้หรือแสวงหาประโยชน์ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายมาขอรับทรัพย์สินหรือ ของกลางไปเก็บรักษาหรือปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่บุคคลดังกล่าวไม่ยอมทำ สัญญาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ให้อธิบดีสั่งดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ หรือในการนี้มีการทำสัญญาแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายผิดสัญญาหรือไม่ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ให้อธิบดีเรียกทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าว คืนจากเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการบังคับตามสัญญาประกันและดำเนินการ ตามวรรคหนึ่งได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด และในกรณีเช่นนี้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายจะฟ้องเรียกค่าเสียหาย หรือค่าทดแทนใด ๆ จากทางราชการอันเนื่องมาจากการดำเนินการหรือการนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยืด หรืออายัดไว้ไปใช้ประโยชน์ของทางราชการดังกล่าวมิได้

มาตรา ๑๕๒ บรรดาค่าธรรมเนียมหรือเงินอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ที่ค้างจ่ายอยู่ใน ความรับผิดชอบของกรมอุดสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือเจ้าหน้าที่อุดสาหกรรมและประจำท้องที่ หรือเจ้าหน้าที่อุดสาหกรรมท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ถ้าผู้มีสิทธิได้เรียกเอาคืนภายในหนึ่งปีนับแต่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจาก อธิบดีหรือเจ้าหน้าที่อุดสาหกรรมและประจำท้องที่หรือเจ้าหน้าที่อุดสาหกรรมท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของ แผ่นดิน

หมวด ๑๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๑๒๒ ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๖ ผู้ใดอ้างญาบัตรมุกขاتสำรองแร่รายได้ไม่ปฏิบัติตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนด หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามมาตรา ๔ วรรคสาม ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดอ้างญาบัตรพิเศษรายได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ วรรคสาม หรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดหรือตามเงื่อนไขตามมาตรา ๔๓ วรรคสี่ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๔ ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๘ ผู้ใดอ้างญาบัตรพิเศษรายได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม หรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดหรือตามเงื่อนไขตามมาตรา ๔๗ วรรคสี่ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๐ ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาทและสนบทา หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๐ ผู้ใด

(๑) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๖ วรรคสาม วรรคห้า หรือวรรคหก มาตรา ๖๘ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือไม่นำหลักประกันมาวางหรือจัดทำประกันภัยตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ (๕) (๖) หรือ (๖) ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรืออนุญาตการกระทำนั้น

(๓) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ (๗) ต้องระหว่างโທเจ้าคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือหยุดการกระทำนั้น

(๔) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ (๑๖) หรือ (๑๖) ต้องระหว่างโທเจ้าคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๑๒ หรือมาตรา ๑๑๖ ต้องระหว่างโທเจ้าคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๕๕ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามวิธีการร่อนแร่ที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท่องอินดี้ตามมาตรา ๙๖ ต้องระหว่างโທเจ้าคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๓ ผู้ใดซื้อแล้ว ขายแล้ว ครอบครองแล้ว หรือตนแล้ว ที่ยังไม่ได้มีการชำระค่านาคหลวงแล้ว ตามมาตรา ๕๗ ต้องระหว่างโທเจ้าคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับตั้งแต่นึงเท่าถึงห้าเท่าของมูลค่าแล้ว หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ ต้องระหว่างโທเจ้าคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่สามเท่าถึงห้าเท่าของมูลค่าแล้ว หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๕ ผู้ใดไม่จัดทำรายงานตามมาตรา ๑๐๑ วรรคสอง หรือจัดทำรายงานตั้งกล่าวเป็นเหตุ ต้องระหว่างโທเจ้าคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๔ ต้องระหว่างโທ ดังนี้

(๑) ฝ่าฝืนประกาศที่ออกตามมาตรา ๑๐๔ (๑) ต้องระหว่างโທเจ้าคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่สองเท่าถึงห้าเท่าของมูลค่าแล้ว หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ฝ่าฝืนประกาศที่ออกตามมาตรา ๑๐๔ (๒) ต้องระหว่างโທเจ้าคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่นึงเท่าถึงสามเท่าของมูลค่าแล้ว หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๓) ฝ่าฝืนประกาศที่ออกตามมาตรา ๑๐๔ (๓) ต้องระหว่างโທเจ้าคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่อปรากฏว่าแล้วที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือเขตไทรทวีปโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๑๐๔ (๒) เป็นแร่จากประเทศไทย ส้านที่ซื้อแล้ว เขตแต่งแร่ หรือเขตโคลนธรรมชาติ ให้ผู้ออกประเทศไทยบัตรหรือผู้ออกใบอนุญาตนั้น เพิกถอนประเทศไทยบัตรหรือใบอนุญาตนั้นเสียได้

มาตรา ๑๖๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการควบคุมการขันส่งและการจัดเก็บแร่ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไทรทวีปตามมาตรา ๑๐๔ ต้องระหว่างโທเจ้าคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๔ ผู้ใด

- (๑) ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๑๑ วรรคหนึ่ง
- (๒) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามมาตรา ๑๐๖ วรรคสี่ หรือมาตรา ๑๑๑ วรรคสี่ ต้องระวังไทยจำกัดไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือห้ามเข้าทั้งปรับกรณีผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโภคกรรม หรือผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๑๑ วรรคหนึ่ง นำแร่ที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๕๖ มาทำการแต่งแร่ หรือประกอบโภคกรรม ต้องระวังไทยจำกัดไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงเก้าแสนบาท หรือห้ามเข้าทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามวรรคหนึ่ง (๑) เป็นการกระทำของผู้ต้องประทับนักท่องเที่ยว ให้ผู้ออกประทับนักท่องเที่ยวห้ามออกใบอนุญาตเพิกถอนประทับนักท่องเที่ยวในอันดับต้นนี้ เสียได้

มาตรา ๑๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๐๘ หรือมาตรา ๑๑๓ ต้องระวังไทยจำกัดไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงเก้าแสนบาท หรือห้ามเข้าทั้งปรับ

มาตรา ๑๗๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๙ หรือมาตรา ๑๑๔ ต้องระวังไทยจำกัดไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือห้ามเข้าทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือหยุดการกระทำนั้น

มาตรา ๑๗๑ ผู้ใดจัดทำรายงานการรังวัดตามมาตรา ๑๒๓ อันเป็นเท็จหรือไม่รายงาน ต้องระวังไทยจำกัดไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท หรือห้ามเข้าทั้งปรับ

มาตรา ๑๗๒ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อ่านวิเคราะห์ความสอดคล้องกับพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๙ (๒) ต้องระวังไทยจำกัดไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือห้ามเข้าทั้งปรับ

มาตรา ๑๗๓ ผู้ใดนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เก็บรักษา ตามมาตรา ๑๕๑ วรรคสอง ไปใช้หรือแสวงหาประโยชน์ ต้องระวังไทยปรับจำนวนสองเท่าของประโยชน์ ที่ได้รับจากการใช้หรือแสวงหาประโยชน์

มาตรา ๑๗๔ บรรดาแร่ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มา หรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เนื่องในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๕๔ มาตรา ๑๕๕ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๖๐ เอกสารการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) มาตรา ๑๖๖ มาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๖ มาตรา ๑๖๔ หรือมาตรา ๑๖๐ ให้รับเสียหักสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามค่าทิพากษาหรือไม่

ให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งรับทรัพย์สินตามวาระคนนี้ และเมื่อพนักงานอัยการได้ร้องขอต่อศาลแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประการให้ว่าที่สำนักงานเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำห้องที่ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ยังหรืออยู่ด้วยกันนั้น อาย่างน้อยสองวันติดต่อกัน ทั้งนี้ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามวาระคนนี้ ให้ส่งประการดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของทรัพย์สินนั้น เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของนายนี้คำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

ในการนี้ที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น หรือมีเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดดังกล่าว อีกทั้งตนได้ใช้ความระมัดระวังด้านความสมควรแล้วที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำความผิด เช่นนั้น เกิดขึ้น หรือไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลสั่งรับทรัพย์สินดังกล่าวได้มีผู้ที่กำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศตามวาระสอง ในการนี้ที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ให้นับแต่วันที่เจ้าของทรัพย์สินได้รับหรือถือว่าได้รับไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามวาระสอง และในการนี้นี้ให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๕ ในกรณีที่ของกลางหรือทรัพย์สินใดที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดซึ่งคงเป็นของแม่นบดินตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีนำออกขาย หรือป่าไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัยหรือเพื่อประโยชน์อื่นแก่ทางราชการ หรือจำหน่ายออกจากสารบบของทางราชการ

ให้นำบทบัญญัตามาตรา ๖๓ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการตามวาระคนี้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๗๖ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๗๗ ผู้สนับสนุนหรือได้รับผลตอบแทนจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องวางโทษเช่นเดียวกับด้วยกันด้วยการในความผิดนั้น

มาตรา ๑๗๘ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือมีโทษปรับสถานเดียว ให้คณฑ์กรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ตามระเบียนที่รัฐมนตรีกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกับความบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๗๙ คณะกรรมการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๗๘ ให้ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการ และผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพัฒนาและการเมืองแร่ เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วยอัยการจังหวัดซึ่งเป็นหัวหน้าที่ทำการอัยการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ ผู้บังคับการตำรวจนครบาลจังหวัดเป็นกรรมการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๘๐ ในกรณีที่ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้กระทำในเขตควบคุมหรือตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือนามธรรมที่กำหนดในประกาศตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง ผู้ฝ่าฝืนต้องระหว่างโทษสำหรับความผิดนั้น ๆ เป็นสองเท่า

มาตรา ๑๘๑ ในกรณีผู้กระทำการความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำการความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำการของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำการความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๑๘๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่สำนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือผู้ใดที่เกี่ยวข้องโดยทุจริต กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ โดยทุจริตเพื่อมให้มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ต้องระหว่างโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสามล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๘๓ มูลค่าและค่ามวนวนนี้ให้ออกตามราคากลางที่อธิบดีประกาศกำหนด และใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการกระทำการความผิด

หมวด ๑๖ บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๘๔ ในการเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ท.ศ. ๒๕๕๙ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลงก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔๔ ในวาระเริ่มแรก ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๑) ให้คณะกรรมการแร่ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงอุดรานทร์เป็นประธานกรรมการ อดีตกรรมการปักครอง อธิบดีกรมควบคุมมลพิช อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมทรัพยากรธรรมชาติ อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมศิลปากร อธิบดีกรมส่งเสริมการปักครองห้องถิน อธิบดีกรมอนามัย เอกอัครราชทูตประจำประเทศไทยเพื่อเกษตรกรรม เอกอัครราชทูตประจำประเทศไทยเพื่อยาบาลและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประธานกรรมการสภากาชาดเมืองหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการ และอดีตกรรมการอุดรานทร์ที่นั่นฐานและการเมืองหรือ เป็นเลขานุการปฏิบัติหน้าที่ไปพลาสก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) ให้คณะกรรมการแร่จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ปฏิรูปที่ดินจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนกรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกรมศิลปากร ผู้แทนกรมอุดรานทร์ที่นั่นฐานและการเมืองหรือ นายอำเภอและผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถินในท้องที่ที่ขอประทับบัตรผู้แทนสภากาชาดเมืองหรือ เป็นกรรมการ และเจ้าพนักงานอุดรานทร์ประจำท้องที่ เป็นเลขานุการปฏิบัติหน้าที่ไปพลาสก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔๕ ให้ประกาศกำหนดพื้นที่เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ที่ออกตามพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๑๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปอีกไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ประกาศที่กำหนดในพื้นที่ตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ ให้เป็นอันยกเลิก

มาตรา ๑๔๖ บรรดาภูมิประเทศ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๑๐ และพระราชบัญญัติพิเศษอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎหมายประเทศ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎหมายประเทศ ประกาศ หรือระเบียบ ตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๑๔๗ บรรดาคำขอทุกประเภทที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่า เป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ และให้พิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๘ บรรดาอาชญาบัตร ประทับบัตร หรือใบอนุญาตที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๑๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือเป็นอาชญาบัตร ประทับบัตร หรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ยังคงใช้ได้จนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นการจัดทำแบบพื้นที่กับชนการทำเหมืองและการจัดทำข้อมูลพื้นฐาน ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนตามมาตรา ๓๖ การพื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง การวางแผนหลักประกัน และการจัดทำประกันภัยตามมาตรา ๖๘ (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในการออกประทับบัตร

บรรดาข้อผูกพันตามสัญญาด่าง ๆ ที่กระทำขึ้นภายใต้บังคับพระราชบัญญัติเร' พ.ศ. ๒๕๑๐
ซึ่งมีอยู่กับรัฐบาลไทยโดยกระทรวงอุตสาหกรรมและกรมอุตสาหกรรมที่นฐานและการเมืองแร่ก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปตามข้อผูกพันแห่งสัญญานั้น ๆ ทั้งนี้ จนกว่าผลการใช้บังคับ
ตามสัญญาจะสิ้นสุดลง สำหรับกรณีการขอต่ออายุอชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตใด ๆ ต้องปฏิบัติ
ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ถูกต้องตามดัชนีของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(นายสุรัตน์ หวังต่อสาก)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ

สำนักงานเลขานุการรัฐสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม

เลขลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม
๑	ค่าธรรมเนียมของอักษรบัตร ประทานบัตร และใบอนุญาต	
	(๑) ค่าอักษรบัตรสำรวจแร่ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท	
	(๒) ค่าอักษรบัตรมุกขากลางสำรวจแร่ ฉบับละ ๕๐,๐๐๐ บาท	
	(๓) ค่าอักษรบัตรพิเศษ ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท	
	(๔) ค่าประทานบัตร	
	ก. ค่าประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท	
	ข. ค่าประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๒ ฉบับละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท	
	ค. ค่าประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๓ ฉบับละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
	ง. ค่าประทานบัตรการทำเหมืองได้ดิน ฉบับละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
	(๕) ค่าใบอนุญาต	
	ก. ในอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท	
	ข. ในอนุญาตแห่งแร่ ฉบับละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท	
	ค. ในอนุญาตประกอบโภคกรรม ฉบับละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
	ง. ในอนุญาตอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท	
๒	ค่าธรรมเนียมรายปี	
	(๑) การแต่งแร่ ปีละ ๑๐,๐๐๐ บาท	
	(๒) การประกอบโภคกรรม ปีละ ๖๐,๐๐๐ บาท	
	(๓) การประกอบธุรกิจแร่ ปีละ ๑๐,๐๐๐ บาท	
๓	ค่าธรรมเนียมรังวัด	
	(๑) ค่าเขียนหรือจำลองแผนที่ ฉบับละ ๖,๐๐๐ บาท	
	(๒) ค่ารังวัดตามจำนวนเนื้อที่ทุก ๑ ไร่ หรือเศษของ ๑ ไร่ ไร่ละ ๖๐๐ บาท	
	(๓) ค่าหลักเขตเหมืองแร่ หลักละ ๓,๐๐๐ บาท	
	(๔) ค่าต่อส่วน เรื่องละ ๓๐,๐๐๐ บาท	
๔	ค่าธรรมเนียมต่ออายุ โอนสิทธิการทำเหมืองและใบอนุญาต	
	(๑) ค่าต่ออายุประทานบัตร	
	ก. ค่าต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท	
	ข. ค่าต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๒ ฉบับละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท	
	ค. ค่าต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๓ ฉบับละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
	ง. ค่าต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองได้ดิน ฉบับละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
	(๒) ค่าต่ออายุใบอนุญาตแห่งแร่ ฉบับละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท	
	(๓) ค่าต่ออายุใบอนุญาตประกอบโภคกรรม ฉบับละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
	(๔) ค่าต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจแร่ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท	
	(๕) ค่าโอนประทานบัตร	
	ก. ค่าโอนประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท	

เลขลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม
	๗. ค่าโอนประทานบัตรการทำเหมืองประภากที่ ๒ ฉบับละ ๘. ค่าโอนประทานบัตรการทำเหมืองประภากที่ ๓ ฉบับละ ๙. ค่าโอนประทานบัตรการทำเหมืองได้ดิน ฉบับละ	๕๐,๐๐๐ บาท ๑๐๐,๐๐๐ บาท ๑๐๐,๐๐๐ บาท
	(๖) ค่าตอบแทนการโอนสิทธิ์ทำเหมืองตามประทานบัตร ร้อยละ	๔
	(๗) ค่าโอนใบอนุญาตแห่งแร่ ฉบับละ	๔,๐๐๐ บาท
	(๘) ค่าโอนใบอนุญาตประกอบ:inline-block; margin-right: 20px;">ไลน์กรรມ	๖๐,๐๐๐ บาท
	(๙) ค่าโอนใบอนุญาตอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ ฉบับละ	๔,๐๐๐ บาท
๕	ค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ด	.
	(๑) ค่าคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสาร หน้าละ	๑๐ บาท
	(๒) ค่าวัสดุสำเนาเอกสาร ฉบับละ	๑๕๐ บาท
	(๓) ค่านายศึกการทำเหมืองทุก ๑ ไร่ หรือเศษของ ๑ ไร่ ปีละ	๖๐๐ บาท
	(๔) ค่าน้ำมูลติดน้ำรายอุกนอกเขตเหมืองแร่ แบบริกตันละ	๖๐ บาท
	(๕) ค่าใบแทนอาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาต ฉบับละ	๖,๐๐๐ บาท
	(๖) ค่าขยายหรือลดเขตเหมืองแร่ ฉบับละ	๔,๐๐๐ บาท
	(๗) ค่าขยายหรือลดเขตไลน์กรรມ ฉบับละ	๖๐,๐๐๐ บาท
	(๘) ค่าลดที่น้ำที่ในเขตอาชญาบัตรพิเศษ ฉบับละ	๖๐,๐๐๐ บาท
	(๙) ค่าลดที่น้ำที่ในเขตประทานบัตร	๖๐,๐๐๐ บาท
๖	ค่าตรวจสอบ ทดลอง หรือวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ตัวอย่างหนึ่ง ๆ แร่หรือธาตุหรือรายการละ	๑๐,๐๐๐ บาท

ถูกต้องตามมติของสภานิตบัญญัติแห่งชาติ

ดล
(นายสมรรถ์ น่วงเพ็ญวงศ์)

(นายสุรัตน์ ห่วงต่อสาก)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการสภานิตบัญญัติแห่งชาติ